

Innhold

Forord	9
 DEL I DET NYE BARNEVERNET, FASE I	
 Kapittel 1	
Hva mener vi med Det nye barnevernet?	13
EDGAR MARTHINSEN, WILLY LICHTWARCK, HALVOR FAUSKE OG GRAHAM CLIFFORD	
En kort historikk om barnevern	14
Fra omsorg til hjelpetiltak som dominerende bistandsform	15
Et annet barnevern i en ny verden	16
Barnevern som sosialt arbeid	20
Perspektivene vi inntar, får betydning for forskningen	24
Barnevernsbarnas levekår – hva vet vi fra før?	26
Det nye barnevernet i lys av barnevern generelt	29
Bokens oppbygning	34
 Kapittel 2	
Nytt innblikk i norsk barnevern – hva forteller dataene fra Det nye barnevernet?	36
EDGAR MARTHINSEN, GRAHAM CLIFFORD, HALVOR FAUSKE, WILLY LICHTWARCK OG BENTE HEGGEM KOJAN	
En oppfordring til kritisk lesning	36
Ulike syn på veien inn i barnevernet	37
Familiens problemer	38
Foreldrene synes å være positivt innstilt til barnevernet	39
Foreldrenes oppfatning av barnevernet	41
Foreldres vurdering av barnets hjelpebehov	43
Sosial klasse, arbeid, husholdning og inntekt	44
Barn med en eller begge foreldrene fra andre land	46
Foreldrenes syn på barn og unges fungering og helse	48

Foreldres psykososiale belastninger	50
Behov og risiko	53
Aktive tiltak og mottakere av flere tiltak	54
Fordeling av tiltak	56
Tiltak og sosial klasse.	58
Hvordan blir barnevernet utfordret av klienter med høy sosial og økonomisk status	59
Sosialhjelp og barnevern	62
Hva kan vi si at vi har lært av survey-undersøkelsen i DNBV?.	64
Nye brukere, eller bare flere?	68

Kapittel 3

Hvordan kan et strukturelt perspektiv med fokus på begreper som klasse og levekår påvirke barnevernstjenestens praksis?	70
--	-----------

BENTE HEGGEM KOJAN, PRØVEFORELESNING NTNU 31. MAI 2011

Rammer for forelesningen.	71
Hvorfor er strukturperspektivet viktig i barnevernstjenesten?	73
Forskningsstatus om barnevernets praksis – hva er problemet i dag?	74
Hvordan kan et strukturperspektiv påvirke barnevernets praksis?	76
Utfordre dagens paradigme	77
Oppsummering av hvordan et strukturperspektiv vil påvirke barnevernets praksis	82
Kritikk i forhold til strukturperspektiver og avslutning	82

DEL II ANNEN FORSKNING RELATERT TIL FASE 1

Kapittel 4

Tiltaksprofil og tiltaksutvikling i kommunalt barnevern.	87
---	-----------

GRAHAM CLIFFORD OG LINE ØYEN

Innledning	87
Tiltaksutvikling i tidsrommet 2002–2008.	89
Ulike tiltaksprofiler for ulike aldersgrupper barn og unge	92
Plasseringstiltak.	95
Plassering i fosterhjem.	96
Institusjonsplasseringer	97
Hvordan kan vi tolke endringene i tiltaksbildet i barnevernet?.	98
Funn fra det nye barnevernet.	100
Sammenheng mellom foreldrebelastninger og barnevernets tiltak	104
Sammenheng mellom barns fungering ifølge foreldrene og tiltaksintensitet	107
Sammenheng mellom foreldrenes sosiale klasse og tiltaksintensitet	109
Konklusjoner og drøfting	112

Kapittel 5

Et mangfold av fedre i barnevernet	114
---	------------

ANITA SKÅRSTAD STORHAUG OG ÅSE BRATTERUD

Farsperspektivet i barnevernsforskningen.	115
Data og metode.	117
Hvem bor barna sammen med?.	118
Psykososiale belastninger.	119
Sosiodemografiske forhold	119
Fedres og mødres opplevelse av foreldrerollen	122
Fedrenes opplevelse av kontakten med barnevernet	124
Hvordan blir fedrene beskrevet av mor?.	125
Et mangfold av fedre i barnevernet	126

Kapittel 6

De fornøyde brukerne	129
---------------------------------------	------------

GUNNHILD JOHNSEN

Barnevernstjenestens handlingsrom.	130
Betydningen av den tilliten barnevernstjenesten viser brukerne	131
Betydningen av brukerens tillit til verden	135
Betydningen av brukernes tillit til barnevernet	136
Betydningen av en god dialog	138
Avslutning.	140

Kapittel 7

Når barnehagepersonalet melder bekymring til barnevernet	142
---	------------

ANN CHRISTIN EKLUND NILSEN

Innledning	142
Bakgrunnen for prosjektet.	143
Hva vet vi om samarbeidet mellom barnehager og barnevernet i meldingsfasen?	147
Metodisk tilnærming.	150
Kjennetegn ved utvalget der barnehagen er melder	151
Om årsaken til meldingen.	154
Samhandlingen mellom foreldre og barnehage i meldingsfasen	157
Bør barnehagen melde bekymring oftere?	159

Kapittel 8

Barnevernslederen – forvalter, nettverksbygger og portvokter.	161
--	------------

RAGNHILD COLLIN-HANSEN

Innledning	161
Bakgrunn – likheter og ulikheter mellom kommuner	162
Fremstillingen videre.	163

Trekk ved kommunene – nærings- og befolkningsutvikling og flytting som har relevans for barnevernets arbeid	164
Hvordan var de tolv barnevernstjenestene organisert?	165
Spesielle innsatsområder	167
Kommunen eller barnevernstjenesten?	170
Barnevernstjenestens samarbeidsformer og samarbeidspartnere	171
Spesielt om forholdet til andrelinjetjenesten	178
Oppsummering	179
Barnevernslederen som «portvokter»	179
Meldingene og barnevernsledernes vurdering	180
Oppsummerende kommentarer	184
Et smalt eller et bredt barnevern – barnevernets selvforståelse?	185
Kjernebarnevernet	185
En smal barnevernstjeneste	186
Bredt overblikk og skarpt fokus	187
Grenser for barnevernets ansvar	188
Familiekonflikter	188
Samarbeid mellom barnevernet og andre mer generelt	188
Barnevernets forhold til foreldrenes egne ressurser	189
Variasjoner i barnevernets selvforståelse?	189
Avslutning	190
Kapittel 9	
Om gjennomføringen av undersøkelsen – Fase 1 i Det nye barnevernet	192
EDGAR MARTHINSEN	
Om hvordan data ble samlet inn	192
Data fra barnevernet i Sverige basert på replikasjon	195
Barnevernsstatistikken sliter med å telle det som faktisk foregår	196
DNBV – på jakt etter en fruktbar kategorisering for barnevernet	197
Samarbeid med praksisfeltet	200
Barnevernstjenesten som aktiv deltaker i forskningen	202
DNBV har hatt en blandingsøkonomi	203
Referanser	205
Stikkord	215
Vedlegg	
Survey. Det nye barnevernet	218